

Science
Conference
2026

13–14 Feb 2026

International **scientific and practical conference**

- 1. Scientific technologies**
- 2. Economy**
- 3. Finance**
- 4. Mathematical analysis**
- 5. Technical sciences**
- 6. Pedagogy**
- 7. Psychology**
- 8. Philosophy**
- 9. Natural Sciences**

zenodo

OpenAIRE | EXPLORE

www.d-pressa.com

International scientific and practical conference

Part 1
February 2026

Collection of Scientific Works

© International scientific and practical conference. 2026.

RUS TILINING LOGISTIKA VA SAVDO TIZIMLARIDAGI IQTISODIY AHAMIYATI

Ernazarova Marxabo

O'zMU JF o'qituvchisi

Ahtamov S. A

O'zMU JF 1-kurs talabasi

Annotatsiya. Mazkur maqolada rus tilining logistika va savdo tizimlaridagi iqtisodiy ahamiyati kompleks yondashuv asosida tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida rus tilining eksport-import operatsiyalari, transport-logistika jarayonlari hamda xalqaro savdo aloqalaridagi roli aniq misollar asosida yoritiladi.

Shuningdek, rus tilini bilish orqali logistika xarajatlarini kamaytirish, savdo jarayonlarini tezlashtirish va iqtisodiy samaradorlikni oshirish imkoniyatlari ilmiy jihatdan asoslab beriladi. Maqolada rus tilining nafaqat kommunikatsiya vositasi, balki iqtisodiy tizimning muhim elementi ekanligi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar. Logistika, savdo, rus tili, eksport-import, transport, iqtisodiy samaradorlik, kommunikatsiya

Kirish. Hozirgi globallashuv davrida logistika va savdo tizimlari iqtisodiyotning eng muhim tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi. Tovar va xizmatlarning erkin harakati, xalqaro savdo aloqalarining kengayishi hamda transport tizimlarining rivojlanishi iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi asosiy omillardan biridir.

Shu jarayonda til omili, xususan rus tilining ahamiyati alohida o'rin tutadi. O'zbekistonning geografik joylashuvi va MDH davlatlari bilan iqtisodiy aloqalari rus tilining logistika va savdo tizimlarida keng qo'llanilishiga sabab bo'lmoqda.

Rus tilini bilish transport-logistika jarayonlarida tezkor va aniq muloqotni ta'minlaydi, hujjatlar bilan ishlashni yengillashtiradi hamda savdo operatsiyalarining samaradorligini oshiradi. Shu sababli rus tilining logistika va savdo tizimlaridagi iqtisodiy ahamiyatini o'rganish dolzarb ilmiy masalalardan biri hisoblanadi.

Asosiy qism. Zamonaviy iqtisodiyotda logistika va savdo tizimlari iqtisodiy rivojlanishning asosiy drayverlaridan biri hisoblanadi. Ushbu tizimlarning samarali ishlashi esa ko'p jihatdan kommunikatsiya sifati va tezligiga bog'liq. Shu nuqtai nazardan, rus tili O'zbekiston sharoitida logistika va savdo jarayonlarida muhim iqtisodiy vosita sifatida namoyon bo'ladi.

Birinchidan, eksport-import operatsiyalarida rus tilining roli beqiyosdir. O'zbekistonning tashqi savdo aloqalarining muhim qismi Rossiya va boshqa MDH davlatlari bilan amalga oshiriladi. Ushbu davlatlar bilan savdo operatsiyalarida hujjatlar, shartnomalar va tijorat yozishmalari ko'pincha rus tilida olib boriladi. Rus tilini bilgan tadbirkorlar va logistika mutaxassislari ushbu jarayonlarni vositachilarsiz amalga oshiradi, bu esa tranzaksiya xarajatlarini sezilarli darajada kamaytiradi.

Ikkinchidan, transport-logistika tizimida rus tilining amaliy ahamiyati juda katta. Yuk tashish jarayonida haydovchilar, logistika menejerlari va bojxona xodimlari

o'rtasidagi muloqot tez va aniq bo'lishi zarur. Amaliyot shuni ko'rsatadiki, xalqaro yuk tashish yo'nalishlarining katta qismi MDH hududi orqali o'tadi va bu hududda rus tili asosiy kommunikatsiya vositasi hisoblanadi. Rus tilini bilish: yuk tashish jarayonini tezlashtiradi, bojxona rasmiylashtiruvdagi xatolarni kamaytiradi, vaqt yo'qotilishini oldini oladi. Natijada logistika xarajatlari kamayadi va tovar yetkazib berish samaradorligi oshadi.

Uchinchi, savdo tizimlarida rus tilining iqtisodiy ahamiyati narx shakllanishi va bozorlarga kirish imkoniyatlari bilan bog'liq. Rossiya bozori O'zbekiston mahsulotlari uchun muhim eksport yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Rus tilini bilgan tadbirkorlar: mijozlar bilan bevosita muzokara olib boradi, marketing strategiyasini to'g'ri yo'lga qo'yadi, talab va taklifni aniq tushunadi.

Bu esa savdo hajmining oshishiga va foydaning ko'payishiga olib keladi. To'rtinchi, logistika tizimida hujjatlar bilan ishlash jarayonida rus tilining ahamiyati alohida ta'kidlash lozim. Yuk hujjatlari, kontraktlar, sertifikatlar va bojxona deklaratsiyalari ko'pincha rus tilida yuritiladi. Rus tilini bilmagan mutaxassislar ushbu hujjatlarni tushunishda qiyinchilikka duch keladi, bu esa xatolarga va moliyaviy yo'qotishlarga olib kelishi mumkin. Tilni bilish esa ushbu xavflarni kamaytiradi va ish jarayonini optimallashtiradi.

Beshinchi, rus tilining logistika va savdo tizimlaridagi roli xizmat ko'rsatish sifatiga ham bevosita ta'sir ko'rsatadi. Savdo va transport xizmatlarida mijoz bilan to'g'ri muloqot qilish muhim hisoblanadi. Rus tilida erkin muloqot qila oladigan xodimlar mijoz ehtiyojlarini yaxshiroq tushunadi va xizmat sifatini oshiradi. Bu esa kompaniyaning raqobatbardoshligini kuchaytiradi.

Shuningdek, rus tilining iqtisodiy ahamiyati raqamli savdo (e-commerce) sohasida ham ortib bormoqda. Onlayn platformalarda savdo qilishda rus tilini bilish yangi bozorlarni egallash imkonini beradi. Rossiya va MDH davlatlarida faoliyat yurituvchi elektron savdo platformalarida rus tilida ishlash katta ustunlik hisoblanadi. Bu esa kichik va o'rta biznes subyektlari uchun eksport imkoniyatlarini kengaytiradi.

Bundan tashqari, rus tilining logistika tizimida risklarni boshqarishdagi roli ham muhimdir. Noto'g'ri tushunish yoki tarjima xatolari logistika jarayonida kechikishlar, moliyaviy yo'qotishlar va hatto shartnomaviy nizolarga olib kelishi mumkin. Rus tilini bilish ushbu xavflarni kamaytiradi va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi.

Umuman olganda, rus tili logistika va savdo tizimlarida iqtisodiy samaradorlikni oshiruvchi muhim omil sifatida namoyon bo'ladi. U orqali kommunikatsiya yaxshilanadi, xarajatlar kamayadi, jarayonlar tezlashadi va yangi bozorlar ochiladi. Shu sababli rus tilini bilish logistika va savdo faoliyatida raqobat ustunligini ta'minlovchi muhim resurs hisoblanadi.

Xulosa. Yuqoridagi tahlillar shuni ko'rsatadiki, rus tili logistika va savdo tizimlarida oddiy kommunikatsiya vositasi darajasidan chiqib, to'laqonli iqtisodiy resurs sifatida shakllangan. Zamonaviy iqtisodiyotda vaqt, aniqlik va tezkorlik hal qiluvchi ahamiyat kasb etar ekan, aynan til omili ushbu jarayonlarning samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biriga aylanmoqda.

Rus tilini bilish logistika zanjirining barcha bosqichlarida – muzokaralardan tortib, yuk yetkazib berish va hujjatlashtirishgacha bo'lgan jarayonlarda ortiqcha to'siqlarni bartaraf etadi. Bu esa tranzaksiya xarajatlarini kamaytirib, iqtisodiy faoliyatni yanada barqaror va foydali qiladi. Ayniqsa, MDH davlatlari bilan iqtisodiy integratsiya kuchayib borayotgan bir sharoitda rus tilini bilish real iqtisodiy ustunlikni ta'minlaydi.

Shuningdek, rus tilining ahamiyati faqat hozirgi jarayonlar bilan cheklanib qolmaydi. U yangi bozorlarni egallash, eksport hajmini oshirish va xalqaro savdo tizimiga chuqurroq integratsiyalashish imkonini beradi. Tilni bilgan tadbirkor va mutaxassislar iqtisodiy jarayonlarning faol ishtirokchisiga aylanadi, tilni bilmaganlar esa ko'pincha ushbu imkoniyatlardan chetda qoladi.

Eng muhim jihati shundaki, rus tili logistika va savdo tizimlarida nafaqat samaradorlikni oshiradi, balki iqtisodiy xavflarni kamaytiradi, noto'g'ri qarorlar ehtimolini pasaytiradi va biznes jarayonlarini ishonchli qiladi. Shu sababli uni bilish bugungi kunda qo'shimcha ustunlik emas, balki iqtisodiy muvaffaqiyatga erishishning zarur shartlaridan biri sifatida qaralishi lozim.

Xulosa qilib aytganda, rus tilini egallash O'zbekiston sharoitida logistika va savdo tizimlarida raqobatbardoshlikni oshiruvchi, iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytiruvchi va barqaror rivojlanishni ta'minlovchi strategik omil hisoblanadi.

Foydanilgan adabyotlar:

1. Аузан Александр Александрович. Институциональная экономика. — М.: Инфра-М, 2019.
2. Гайдар Егор Тимурович. Долгое время. Россия в мире. — М.: АСТ, 2016.
3. Логистика: учебник / под ред. Б.А. Аникина. — М.: Инфра-М, 2021.
4. Котлер Ф. Основы маркетинга. — М.: Вильямс, 2019.
5. Jahon banki. World Development Indicators va Migration and Remittances Data. — 2023.
6. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi. Rasmiy statistik ma'lumotlar. — 2024.
7. O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi. Tashqi savdo va logistika hisobotlari. — 2023.
8. Эрназарова, М., & Жабборова, Э. (2022). Педагогические технологии на уроках русского языка. Общество и инновации, 3(4), 251-256.
9. Жабборова, Э. Р., & Эрназарова, М. Н. (2022). Использование наглядности при совершенствовании обучения орфографической грамотности. Science and Education, 3(3), 708-712.
10. Rashidovna, Z. E., & Norboevna, E. M. (2022). Psychological Features of Learning in The Process of Education. Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching, 4, 6-8.
11. Ernazarova, M. N. (2022). Linguoculturological aspect of language learning in national groups.